

HODINY (URČOVÁNÍ ČASU)

Kolik je hodin?

Pokud se chcete zeptat, kolik je hodin, řekněte: *Kolik je hodin?*

Pro vyjádření hodin lze použít:

1) Dvanáctihodinový systém, například: *Kolik je hodin? – Teď je osm (hodin).* Slovo *hodina* může být v této frázi vynecháno: *Je osm.* = *Je osm hodin.* Pro označení celé hodiny používáme základní číslovku v ženském rodě.

1.00 = 13.00	<i>Je jedna (hodina).</i>
2.00 = 14.00	<i>Jsou dvě (hodiny).</i>
3.00 = 15.00	<i>Jsou tři (hodiny).</i>
4.00 = 16.00	<i>Jsou čtyři (hodiny).</i>
5.00 = 17.00	<i>Je pět (hodin).</i>
6.00 = 18.00	<i>Je šest (hodin).</i>
7.00 = 19.00	<i>Je sedm (hodin).</i>
8.00 = 20.00	<i>Je osm (hodin).</i>
9.00 = 21.00	<i>Je devět (hodin).</i>
10.00 = 22.00	<i>Je deset (hodin).</i>
11.00 = 23.00	<i>Je jedenáct (hodin).</i>
12.00 = 24.00	<i>Je dvanáct (hodin).</i>

2) Čtyřicetihodinový systém, který je typický v oficiálním kontextu, například v televizi nebo rádiu, na letišti, na nádraží apod., například: *Teď je 20.15.* (čteme: *dvacet patnáct*). Za digitální formu nepřidáváme slovo *hodina/hodiny/hodin*.

3) Upřesnění pomocí částí hodiny. Tento způsob vyjadřování času je obvyklý v běžně mluveném jazyce:

	<i>Je jedna (hodina).</i>
	<i>Je čtvrt na osm.</i> (čtvrt na jednu, na dvě, na tři, ...)
	<i>Je půl osmé.</i> (půl jedné, druhé, třetí, čtvrté, ...)
	<i>Je tři čtvrtě na osm.</i> (tři čtvrtě na jednu, na dvě, na tři, ...)

Po výrazech *čtvrt na* a *tři čtvrtě na* se používá akuzativ základní číslovky v ženském rodě (například: *na jednu, na dvě*). Po výrazu *půl* se používá řadová číslovka v genitivu ženského rodu (*půl druhé, půl třetí, půl desáté, kromě fráze půl jedné*).

POZOR: po výrazech *čtvrt na*, *půl* a *tři čtvrtě na* se používá číslovka označující následující hodinu! 7.15 = *čtvrt na osm*.

Kdy? V kolik hodin?

Pokud se ptáme, v kolik hodin se něco koná (konalo), stane (stalo), používáme předložku *v/ve* a číslovku v akuzativu. Opět máme několik možností, jak časový údaj vyjádřit:

1) Dvanáctihodinový systém s upřesněním části dne (ráno, dopoledne, večer,... atd.), pokud to nevyplývá z kontextu, například: *V kolik hodin je koncert? – V osm (večer). V kolik hodin jsi šel spát? – Ve dvě (ráno).*

Části dne

Přibližný časový úsek	Nominativ sg.	Kdy?
5.00 – 9.00	<i>ráno</i>	<i>ráno</i>
9.00 – 12.00	<i>dopoledne</i>	<i>dopoledne</i>
12.00	<i>poledne</i>	<i>v poledne</i>
12.00 – 17.00	<i>odpoledne</i>	<i>odpoledne</i>
17.00 – 23.00	<i>večer</i>	<i>večer</i>
23.00 – 5.00	<i>noc</i>	<i>v noci</i>

2) Čtyřicetihodinový systém, který je typický v oficiálním kontextu, například v televizi nebo rádiu, na letišti, na nádraží apod. Používáme opět předložku *v/ve* a akuzativ číslovky, například:

Film je ve 20.15. (čteme: *ve dvacet patnáct*).

Budík zvonil v 1.30. (čteme: *v jednu třicet*).

Za digitální formu nepřidáváme slovo *hodina/hodiny/hodin*.

3) Upřesnění pomocí částí hodiny. Tento způsob vyjadřování času je obvyklý v běžně mluveném jazyce.

	<i>Obědvám v jednu (hodinu).</i> <i>Obědvám ve dvě, tři, čtyři (hodiny).</i> <i>Večeřím v pět, šest, ... (hodin).</i>
	<i>Snídám ve čtvrt na osm.</i>
	<i>Snídám v/o půl osmé.</i>
	<i>Snídám ve tři čtvrtě na osm.</i>

U fráze *půl (osmé)* můžeme použít jak předložku *v/ve*, tak i předložku *o*: *Přijdu v půl desáté.* = *Přijdu o půl desáté.*